

ჯონ აპდაიკი

ბრაზილია

დიდგენის
ბიბლიოთეკა

ჯონ აპდაიკი
ბრაზილია

John Updike
BRAZIL

ინგლისურიდან თარგმნა ზაზა ქილაძემ

© 1994, John Updike
All rights reserved.

© გამომცემლობა „დიოგენე“, 2015, 2023
ყველა უფლება დაცულია.

ISBN 978-9941-11-829-6

[www. diogene. ge](http://www.diogene.ge)

შენც კარგად იცი, ეგე წესი საერთო არის:
რაც ცოცხალია, ყველა კვდება და მიწას
სტოვებს საუკუნოსთვის.

დედოფალი, „ჰამლეტში“

მოგესალმები, ძმაო ჩემო ბრაზილიელო –
სუფრასთან გელის შენი ადგილი –
გამოწვდილ ხელს და ალალ ღიმის
ვინ დაგამადლის!

უოლტ უიტმენი, „საშობაო მისალმება“

სარჩევი

1. სანაპირო.....	9
2. ბინა.....	20
3. ძია დონაშიანუ	36
4. ქობმახი	47
5. შანდალი.....	59
6. სან-პაულუ	66
7. ჩიკინიო	80
8. რანჩო.....	87
9. დედაქალაქი ბრაზილია	99
10. ძმები	111
11. ქარხანა	124
12. ავტოსადგური	135
13. სანაყინე	143
14. ვარსკვლავებით მოჭედილი ცის ქვეშ	155
15. გოიასი.....	162
16. საბადო	179
17. თვითნაბადი ოქროს ნატეხი	195
18. მატუ-გროსუ	209
19. თავდასხმა	223
20. მარტო ორნი.....	227
21. ხსნა	234
22. ბანაკი.....	247
23. მთიანეთი.....	256
24. ისევ ბანაკი.....	274
25. ისევ მარტო ორნი.....	288
26. ისევ მატუ-გროსუ	300
27. ისევ ბრაზილია.....	311
28. ისევ სან-პაულუ	328
29. ისევ ბინა	343
30. ისევ სანაპირო.....	357

I. სანაპირო

შავიც ყავისფერის ელფერია. და თუ კარგად დააკვირდები, თეთრიც. კოპაკაბანაზე – რიო-დე-ჟანიელოს ამ ყველაზე დემოკრატიულ, ხალხმრავალ და სახიფათო სანაპიროზე – ნებისმიერი ფერიცა თუ ელფერიც ერთ მოხეიმე, მზით გაოგნებულ, ადამიანის ხორცისფრად მთლიანდება და ქვიშას უკვე მეორე, ცოცხალი კანის ფენასავით ედება.

მრავალი წლის წინ, როცა შორეულ ბრაზილიას სამხედრო ხელისუფლება მართავდა, შობის დღესასწაულიდან არცთუ ისე დიდი ხნის შემდეგ, თავთხელს იქით ოკეანის ტალღებში ნაცურავეები, მარილიანი წყლითა და შუადღის თაკარა მზით თვალმოჭრილი ტრისტაო ნაპირზე რომ გამოვიდა, ქვიშაზე გართხმულ სხეულებს უკვე ოხშივარი ასდიოდა. დეკემბრის მზე ისეთი ძალით აცხუნებდა, მოქცევის ზოლზე დროდადრო ცისარტყელას რკალები ათამაშდებოდნენ ხოლმე და ბიჭის თავს ზემოთ ცელქი ალქაჯებივით ბრჭყვიალებდნენ. მაგრამ როცა ისევ თავის მოკლემკლავებიან მაისურს დაავლო ხელი – სხვათა შორის, პირსახოცის მაგივრობასაც რომ უწევდა – სანახევროდ თვალდაბრმავებულმა მიანიც შენიშნა ღია ფერის საცურაო სამოსში გამონყობილი ფერმკრთალი გოგო,

რომელიც ზუსტად იქ იდგა, სადაც ხალხი შედარებით შეთხელებულიყო. ცოტა მოშორებით ფრენბურთის მოედნები და ფეხით მოსიარულეთა შავ-თეთრ ზოლებად მონიშნული ბილიკი მოჩანდა – ავენიდა-ატლანტიკის გასწვრივ.

იმ გოგოს მეორეც ახლდა, უფრო ტანმორჩილი და შავ-გვრემანი – სწორედ ახლა ზურგზე ლოსიონს უსვამდა მეგობარს; ცივი სითხის შეხებაზე ფერმკრთალი გოგო წელში იზნიქებოდა, მკერდი ებზიკებოდა და უკვე აპრილებული, მომრგვალებული თეძოები უთრთოდა. ტრისტაოს თვალები ეწვოდა, მაგრამ მისი მუდამ მახვილი მზერა მაინცდამაინც გოგოს სიფერმკრთალეს არ მიუზიდავს. ამ სახელგანთქმულ სანაპიროს არასდროს მოკლებია ფითქინა უცხოელები კანადიდან თუ დანიიდან, ისევე როგორც სან-პაულუდან და ქვეყნის სამხრეთიდან ჩამოსული, გერმანული თუ ირლანდიური წარმოშობის ბრაზილიელი ქერა ქალები. მისი ყურადღება უფრო გოგოს საცურაო სამოსის უცნაურმა ფერმა მიიპყრო, ლამის მისივე კანის ფერს რომ იმეორებდა და საჯაროდ გამიშვლების შთაბეჭდილებას ქმნიდა.

მთლად სრული გამიშვლებისაც არა, რადგან გოგოს ბრტყელი, შავი ჩალის ქუდი ეხურა, ფარფლებაპრეხილი და შავ, სლიპინალენტმოვლებული. სწორედ ამნაირ ქუდს დაიხურავდა მამის დაკრძალვაზე მავანი ლებლონელი მაღალი წრის ქალიშვილიო, გაიფიქრა ტრისტაომ.

– ანგელოზია თუ ბოზი? – დაეკითხა თავის ნახევარძმას, ეუკლიდეს.

ეუკლიდე ახლომხედველი იყო და როცა ეს ნაკლი ზუსტი პასუხის მოძებნაში ხელს უშლიდა, ფილოსოფიური განსჯის გუნებაზე დგებოდა ხოლმე: – ვითომ ერთი მეორეს გამორიცხავს? – მაშინვე შეუბრუნა კითხვა.

– ეს თოჯინა ნაღდად ჩემი გახდება, დარწმუნებული ვარ, – იმ გზებით წამოიძახა უცებ ტრისტაომ, მისი არსების ფსკერზე რომ თვლემდა, იქ, სადაც მისივე ბედის სურათი ფუნჯის ნაჩქარევი, მოუხეშავი მონასმებით იხატებოდა და ერთი მოძრაობით ცხოვრების მთელ მონაკვეთებს ერთბაშად, დაუნანებლად გადაშლიდა ხოლმე. ტრისტაოს სულებისა და ბედისწერის სწამდა. ჯერ ცხრამეტის იყო და აბანდონადო, მთლად უპატრონო არ ეთქმოდა, რადგან დედა ცოცხალი ჰყავდა; ოღონდ დედამისი მეძავი გახლდათ, ეგებ მეძავზე უარესიც – მთვრალი უსასყიდლოდაც უწვევოდა ნებისმიერს და თავკომბალბივით ამრავლებდა ბავშვებს თავდავიწყებისა და შემთხვევითი ვნების ჭაობში. ეუკლიდე ტრისტაოზე ერთი წლით გვიან მოვლენოდა ქვეყნიერებას, აშკარად სხვა მამის წყალობით, რაზეც ძმების გარეგნული იერის სრულიად თვალნათელი გენეტიკური განსხვავებულობა მიანიშნებდა. სკოლაში ორივემ ზუსტად იმდენ ხანს იარა, ქუჩის რეკლამებისა და აბრების ნაკითხვა მოეხერხებინათ და მას მერე სულ ასე წყვილად გაჰქონდათ თავი – ქურდობდნენ ან ყაჩაღობდნენ, როცა შიმშილი გაუსაძლისი ხდებოდა; ერთნაირად ეშინოდათ მათი შთანთქმის მოსურნე ბანდებისაც და სამხედრო პოლიციისაც. ამგვარ ბანდებად მანანწალა ბავშვები ერთიანდებოდნენ – მგლის ლეკვებივით დაუნდობლები და თან სრულიად ალალები. იმხანად რიო ჯერ კიდევ არ იყო მანქანებით ისე გადატვირთული, ისეთი სასტიკი, ღატაკი და სახიფათო, როგორც დღეს, თუმცა მაშინდელ მცხოვრებლებს ქვეყნად უფრო ხმაურიანი, გაჭირვებული და საზარელი ქალაქი მაინც ძნელად წარმოედგინათ. ბოლო დროს ტრისტაო უკვე ხშირ-ხშირად ფიქრობდა, ჩემი ხნის კაცს ქურდბაცაცობა აღარ შეეფერებაო და ძალიან უნდოდა როგორმე შეედგა ფეხი რეკ-

ლამის, ტელევიზიის, თვითმფრინავების სამყაროსაკენ ამაველ კიბეზე. და აი, სწორედ ახლა, ამ ფერმკრთალი გოგოს დანახვაზე, მფარველმა სულებმა თითქოს ჩასწურჩულეს, ბოლოს და ბოლოს ნანატრი გზაც გამოგიჩნდაო.

სველი, ქვიშაანებებული მაისური ჩაბლუჯა და ლამის დედმობილა სხეულებს შორის დააღირა თავი გოგოსაკენ, რომელმაც ეტყობა მონადირის მოახლოება თუ იგრძნო და უცებ ქედმაღლური იერი დაედო. ტრისტაოს ნარინჯისფერ, მზით გამოხუნებულ მაისურზე *მშლი ვარსკვლავი* ეწერა, ლებლონში გრინგოების საყვარელი რესტორნის სახელი. შავი, ვინრო, მისი მამაკაცური ღირსების ძნელად შემნიღბავი საცურაო ტრუსის შიდა, ხურდა ფულისა თუ გასაღების შესანახ ჯიბეში კი ტყავის ნაჭრისგან საგულდაგულოდ გამოჭრილ ბუდეში დაბინავებული პატარა სამართებელი ედო, მის მიერვე *ბრილიანტად* მონათლული. ტაივანური წარმოების ლურჯი სანდლები წინდანინვე მიემალა ეკლიანი ბუჩქის ძირას, სავალი ბილიკის კიდესთან.

უცებ გაახსენდა, რომ კიდევ ჰქონდა რალაც: ხნოვანი ამერიკელი ტურისტი ქალის თითიდან წაგლეჯილი ბეჭედი, სპილენძისფერი, რომელსაც მომცრო ოვალურ ფირფიტაზე სამი ასო DAR ჰქონდა ამოტვიფრული და ეს ასოები მუდამ საგონებელში აგდებდა, რადგან თურმე „საჩუქარს“ ნიშნავდა რომელიღაც უცხო ენაზე. გადაწყვიტა, ახლა ეს ბეჭედი ფერმკრთალი მზეთუნახავისთვის ეჩუქებინა, რომლის სხეულიც მის მიახლოებაზე სულ უფრო ამაყად ასხივებდა ერთდროულად შიშსაც და გამონწევასაც. მართალია, შორიდან გოგო აშოლტილი მოეჩვენა, ტრისტაო მაინც მასზე ერთი მტკაველით მაღალი აღმოჩნდა. გოგოს კანის სუნმა – მზის ლოსიონისა თუ გაოცებითა და შიშით გამოწვეული ცვრის – რატომღაც კვლავ

დედისეული ქობახის სუნი მოაგონა, აფთიაქის სუსტი, ოდნავ თავბრუდამხვევ სუნგარეული, სწორედ იმდროინდელი, როცა ადრეულ ბავშვობაში ციებ-ციხელება მოერეოდა ხოლმე, ანდა ჭიები გატანჯავდნენ; იმხანად დედამისი ჯერ კიდევ ბოლომდე არ გამოეფიტა ლოთობას და მათი უფანჯრო, ბნელი ფაველას სიმყრალეში სწორედ ეს ქალი რჩებოდა მისთვის გულისხმიერებისა და ერთგული, ჯიუტი მზრუნველობის წყაროდ. წამალს კი ალბათ გორაკის ძირში, მდიდრების უბნის ზღვარზე, ტროლეიბუსის ბოლო გაჩერების ცოტა იქით გამართული მისიის ექიმისაგან თხოულობდა... მაშინ დედაც ალბათ ჯერ მთლად პატარა გოგო იქნებოდა, ჯერაც ისეთივე თხელი და მოქნილი, როგორც ეს ფერმკრთალი მზეთუნახავი, თუმცა არა ასეთი ნატიფი. ტრისტაო კი მაშინაც საკუთარი თავის დაპატარავებულ ასლს ჰგავდა – მისი ფუმფულა ხელები და ფეხები აფუებულ ცოლს გაგახსენებდა მაშინვე, თვალები კი შავი ნათურებივით უელავდნენ ღრმა ფოსოებში; თუმცა, ცხადია ეს ყველაფერი ძალიან ბუნდოვნად შემორჩენოდა მახსოვრობას, რა თქმა უნდა ახლა უკვე ველარც ხედავდა ბავშვობის დროინდელ იმ პატარა ტრისტაოს და ეს უკვე მინავლებული, აფთიაქის სუსტი სუნილა ჩაბეჭდილიყო მის მოგონებებში – როგორც გაბმული ტირილი ძილში. ახლა კი მარილიანი ზღვაური ამ ქერა თოჯინას სხეულს შეეხო და ტრისტაომაც თითქოს უეცრად გამოიღვიძა შუადღის კაშკაშა მზის გულზე.

ჯერ კიდევ სველი, ზღვის მარილით დაშაშრული თითი ჯიუტად უძალიანდებოდა და მჭიდროდ მორგებულ ბეჭედს არ თმობდა. ხუჭუჭ, მოცისფროთმიან ხნოვან ამერიკელ ქალს ეს ბეჭედი მეორე ხელზე ეკეთა, სადაც ჩვეულებრივ საქონწინო ბეჭედს იკეთებენ ხოლმე. იმ ქალს სინელანდიაში, ქუჩის ჩამქრალი ლამპიონის ქვეშ დაუდარაჯდა, სანამ იმისი ქმარი იქვე

კუთხეში გახსნილი ღამის კლუბის სარეკლამო აბრაზე მოცეკვავე მულატი გოგოების ფოტოებს მიმტერებოდა მონუსხულივით. ტრისტაომ სამართებლის წვერი ლოყაზე დაადო და ქალიც მართლა ქუჩის ბოზივით ერთიანად მოეშვა და მოიღვენთა. სახის დაიარების შიშმა ისე დაზაფრა ცისფერთმიანი დედაბერი, თითქოს ღამის უკვე სამარეში არ ედგა ცალი ფენი. სანამ ეუკლიდე იმისი ხელჩანთის სახელურს გადაჭრიდა, ტრისტაო სპილენძისფერ ბეჭედს ებრძოდა და უცებ, იმან და ქალმა მართლა შეყვარებულებივით გადააჭედეს თითები ერთმანეთს. ახლა კი სწორედ ეს ბეჭედი უცნობ გოგოს გაუნოდა უსიტყვოდ. ჩალის შავი ქუდის ფარფლის ჩრდილქვეშ მოქცეულ იმის სახეს რალაც ეშმაკური სიცელქე ეტყობოდა. ქვედა ყბა ოდნავ წინ წამოსწეოდა, ჯანმრთელი, ძლიერი კბილები მოუჩანდა და თითქოს იღიმებოდა, თუმცა ტუჩებზე ღიმილის ნატამალიც არ ეტყობოდა. თავად ტუჩები ხორციანი ჰქონდა, განსაკუთრებით ზედა.

– შეიძლება, ეს მცირედი საჩუქარი მოგართვათ, *სენიორიტა*?

– და მაგისკენ რამ გიბიძგათ, *სენიორ*?

ამ თავაზიან მიმართვაშიც თითქოს ფარული ღიმილი იგრძნობოდა, თუმცა კი ვითარება ერთობ დაძაბული ჩანდა და გოგოს იქვე ჩაცუცქულ მეგობარსაც, რომელმაც უნებურად ისე აიფარა მკერდზე ხელი, თითქოს საცურაო ლიფში რამე განძი აქვს შენახულიო, აშკარად შიში და შეშფოთება ეტყობოდა; არადა, მისი ეს განძი მხოლოდ ცხიმის ორი მზედაკრული გროვა იყო, სხვა არაფერი და ტრისტაოს წამითაც არ გაქცევია მათკენ თვალი.

– თქვენ ღამაში ხართ და საკუთარი სილამაზის არ გრცხვენიათ, რაც თავისთავად დიდი იშვიათობაა.

– დღეს სირცხვილი მაინცდამაინც აღარ ფასობს.

– თუმცა თქვენი სქესის ბევრი წარმომადგენელი არ ფიქრობს მასე. თუნდაც, თქვენი მეგობარი... აი, როგორ დამალა თავისი ჯიქნები. – ჩაცუცქულმა გოგომ თვალეები დააკვესა, მაგრამ ეუკლიდეს რომ შეხედა, აღშფოთება წამსვე გაუქრა და მხოლოდ ერთი ჩაიხითხითა. ამ სულელური, შემრიგებლური ხმის გაგონებაზე ტრისტაომ რაღაც მსუბუქი ზიზლისმაგვარი იგრძნო. მისი მებრძოლი სული ვერასოდეს ეგუებოდა თანდაყოლილ ქალურ მიდრეკილებას დანებებისაკენ. ეუკლიდემ მოკლე ნაბიჯი გადადგა ქვიშაზე, თითქოს ნებაყოფლობით დათმობილ ტერიტორიას დაეპატრონაო. მას მკაცრი, ფართო, მუქი თიხისფერი სახე ჰქონდა, სასტიკი და თან მარად გაოცებული. მამამისს ეტყობა ინდიელისაც ეცხო რაღაც, ტრისტაოს ძარღვებში კი სუფთა აფრიკული სისხლი ჩქეფდა, იმდენად წმინდა და გაუზავებელი, რამდენადაც ეს საერთოდაა შესაძლებელი ბრაზილიაში.

თვალისმომჭრელ ქერა გოგოს კი თავი ერთობ ამყაად ეჭირა:

– სილამაზე სახიფათოა, – პირდაპირ მიახალა ტრისტაოს, – და სწორედ ამიტომ გაუჩნდათ ქალებს სირცხვილის გრძნობა.

– გეფიცებით, ჩემგან არანაირი საფრთხე არ გემუქრებათ. მე არაფერს დაგიშავებთ, – ეს ფიცი საზეიმოდ გაისმა და ბიჭმაც შეგნებულად სცადა ხმისთვის მეტი კაცური დამაჯერებლობა მიენიჭებინა. გოგო ყურადღებით მიაჩერდა მის სახეს: მომრგვალებულ ზანგურ ნაკვეთბს ღორმუცელობის არანაირი კვალი არ აჩნდა, ოდნავ გადმოკარკლული თვალეები ბავშვურად უბრწყინავდა, მალალ შუბლზე ძვლები ციხე-დარბაზის ქონგურივით აჩნდა, ხვეულ შავ თმას ძლივსშესამჩნევი

სპილენძისფერი დაკრავდა და თეთრად მოკაშკაშე მზის შუქზე თმის ზოგიერთ ღერს თითქოს წითელი ალი წაკიდებოდა. ამ სახეს რაღაც ფანატიკური და განრინებული ეტყობოდა, თუმცა ნამდვილად არ მოასწავებდა გოგოსთვის არანაირ საფრთხეს. ეს უთქმელადაც აშკარად ჩანდა.

გოგომ მსუბუქად გაიწვინა ხელი და ბეჭედს შეეხო, მერე წარწერაც ხმამაღლა წაიკითხა და ცოტა გაპრანჭულმა, ფერმკრთალი მაჯა ისეთნაირად დაძაბა, ტრისტაოს მისთვის თითზე ბეჭდის მორგება არ გაძნელებოდა. თუმცა არათითი, რომელზეც ძველ პატრონს ეკეთა ეს ბეჭედი, ამჯერად მეტისმეტად წვრილი აღმოჩნდა და გოგოს საჩუქარი მხოლოდ შუათითზე მოერგო. გაშლილი თითი ისე გაიშვირა წინ, ფირფიტა მზეზე რომ აელვარებულიყო და მეგობარს ჰკითხა:

– რას იტყვი ეუდოშია, მოგწონს?

ეუდოშია ახალი ნაცნობობით ჯერაც გვარიანად შემკრთალი ჩანდა:

– დაუბრუნე, იზაბელ! ესენი ცუდი ხალხია, ქუჩის ბიჭები. ბეჭედიც უთუოდ მოპარული იქნება.

თვალეზმონკურული ეუკლიდე ისეთი დაჟინებით მიაჩერდა, თითქოს კიდევ რაღაცის ამოკითხვას ცდილობდა ეუდოშიას ისედაც მეტყველი, შემფოთებული სახის ნაკვეთისა და ლამის ზუსტად მასავით თიხისფერი კანის მიღმა. მერელა უთხრა:

– ეს ჩვენი სამყარო ნაქურდალის გროვაა. მთელი ქონება ქურდობითაა ნაშოვნი და ვისაც ყველაზე მეტი აქვს ნაპარავი, ზუსტად ისინი გვინესებენ კანონებს დანარჩენებს.

– ესენი კარგი ბიჭები არიან, – დაამშვიდა მეგობარი იზაბელმა. – აბა რა უნდა დაგვიშავონ, თუ გასარუჯად აქვე წამონვებიან და დაგველაპარაკებიან? მე და შენ ისედაც თავი მოვაბეზრეთ ერთმანეთს. პირსახოცებისა და ჭინჭების მეტიც

არაფერი გვაქვს მოსაპარი. გვიამბონ თავიანთი ცხოვრების ამბავი. თუ უნდათ, ტყუილებითაც დაგვახვიონ თავბრუ – ეგ კიდევე უკეთესი.

არადა, ტრისტაოსა და ეუკლიდეს საკუთარ ცხოვრებაზე თითქმის არაფერი მოუყვლიათ, სირცხვილმა შეაკავებინათ ამისგან თავი: ვერც საკუთარი მშობელი დედით იამაყებდნენ დიდად და ვერც საკუთარი ბინა-საცხოვრებელით. საერთოდ არც ჰქონდათ ცხოვრება, მთელი მათი არსებობა მშვიერი კუჭის ძახილს აყოლილ გაუთავებელ განამანას გულისხმობდა და მეტს არც არაფერს. გოგობმა კი პირიქით, ვითომ მხოლოდ ერთმანეთში საუბრობენო, ისე გამოამზეურეს მთელი თავიანთი მდიდრული და ქარაფშუტული ყოფა, თითქოს აბრეშუმის საცვლებით იწონებდნენ თავს. ხან იმ სკოლის მონაზვნებს იხსენებდნენ, სადაც თურმე ერთად დაიარებოდნენ ბავშვობაში – ჭორაობდნენ, როგორ ჰგავდნენ შესახედავად ისინი მამაკაცებს, ზოგიერთს თურმე უღვაშიც კი ამშვენებდა; ყოფილან ისეთებიც, რომლებსაც ზურგს უკან ლესბოსელებად იხსენიებდნენ და „მამლებად“ და „ვარიკებად“ დაყოფილები, ფრიად უცნაურ სიყვარულობანას ახერხებდნენ ერთმანეთში... ზოგი მონაფე გოგოების მიმართ ვერ ყოფილა მთლად გულგრილი, ზოგი მღვდლებს უწევდა მხეცლობას ნებითა თუ იძულებით, ზოგი მოურეველი ჟინის ჩასაცხრობად ჩუმ-ჩუმად მებადესაც უხდიდა თურმე ფულს, ვილაცებებს კი საკუთარი სენაკების კედლებზე პაპის სურათი ჰქონიათ გაკრული და მისი შემფოთებული სახის, მყავედ მომუნული ბაგის შემხედვარე, თავადვე იკმაყოფილებდნენ თავს ღამლამობით. ისე ჩანდა, თითქოს გოგოები წიგნს კითხულობდნენ ხმამალლა, სექსის სახელმძღვანელოს; წრეში დამსხდარი, მქარგველი დობილების სისხარტით, ოღონდ უთითებოდ, ენით ქარგავ-

დნენ რაღაც უცნაურ სიტყვიერ ქსოვილს და ამ ქსოვილის მაქმანებში ვერცხლის ძაფივით გაკრთებოდა ხოლმე მათი ჩუმი ხითხითი. ტრისტაო და ეუკლიდე, რომლებიც იმ სამყაროში ბინადრობდნენ, სადაც სქესობრივი კავშირი ჩვეულებრივი საქონელი იყო, როგორც ღვინით დალაქავებულ, გაურანდავი ხის მაგიდაზე დაუდევრად მიგდებული რამდენიმე დაჭმუჭნილი კრუზეიროს ფასად ნაყიდი ლობიოს შეჭამანდი თუ გაფიცხებული ფარინია და რომლებსაც ქალი ჯერ კიდევ მანამდე შეეცნოთ, ვიდრე ცამეტ-ცამეტი წელი შეუსრულდებოდათ – ახლა უხერხულად დადუმებულები და თან მაინც მონუსხულები უგდებდნენ ყურს ლამის ჩაბჭირებამდე გამხიარულებული ამ ორი გოგოს ფანტასტიკურ ვარაუდებს.

სამონასტრო სკოლაზე ლაპარაკმა აკრძალული რადიომიმღებიც გაახსენათ, ერთ-ერთ მონაზონს რომ ეპოვა და წაერთმია მათთვის, ამ ამბავმა კი უკვე ტრისტაოსაც მისცა შესაძლებლობა, საკუთარი ცოდნა-განათლება გამოემჟღავნებინა და სამბას, შოროს, ფოროსა და ბოსანოვაზე ჩაერთო სიტყვა, იმ ახალ-ახალ მუსიკალურ მიმდინარეობებზე, ესტრადის ვარსკვლავები – კაეტანო, ჟილი თუ ჩიკო რომ უთქვამდნენ სახელს. მერე სადღაც, მათ თავს ზემოთ არსებულ ელექტრონით გაჩახჩახებულ სამოთხეზეც ალაპარაკდნენ, საიდანაც ჩვეულებრივ მოკვდავებთან სირმებად მოციმციმე მომღერლები, ტელევარსკვლავები, ფეხბურთის ჯადოქრები თუ უბრალოდ ზღაპრულად მდიდარი ადამიანები ეშვებოდნენ და დროებით თავსაც უყადრებდნენ დანარჩენებს. ოთხივე გამოცოცხლდა, ლაპარაკს არ აცლიდნენ ერთმანეთს და მათ ირგვლივაც უკვე სიყვარულისა და სიძულვილის, ქაბუკური ფიცხი უკიდურესობის ნაპერწკლები აელვარდა, მით უფრო, რომ იმ ჩახჩახა სამოთხისგან ახლა ერთნაირად შორს იყო ოთ-

ხივე და თან, საერთოც უფრო მეტი ჰქონდათ, ვიდრე განსხვავება: მათივე სხეულები – ოთხ-ოთხი კიდურით, ორ-ორი თვალით, ერთი და იგივე კანით. ძველი სამყაროს ღვთისმოშიში გლეხების მსგავსად, თითოეულ მათგანს სჯეროდა, რომ ის სამოთხე, უჩინარი ტალღებით რომ აგზავნიდა მათკენ იქაურ ახალ ამბებს, კეთილისმყოფელი ღმერთით გაბადრულ სახესაც მაინცდამაინც პირადად მას უჩვენებდა და გულის სიღრმეში ისიც სწამდათ, ამ ციური თალის მიუწვდომელ წვერსაც სწორედ მე ვუსწორებ თვალს და არა ვინმე სხვაო.

სანაპიროს გავარვარებულ ქვიშაზე გაჩერება გაუსაძლისი გახდა; ყოვლისშემძლე მოთენთილობამ ნელ-ნელა საუბარსაც გაუქრო გზნება. როცა მცირედი ყოყმანის მერე ეუკლიდე და ეუდოშია ლამის ერთდროულად წამოდგნენ და წყლისკენ გაემართნენ, დარჩენილ ორს შორის დაძაბულმა სიჩუმემ დაისადგურა. იზაბელის ხელი, რომელზეც მოპარულმა ბეჭედმა გაიელვა, ტრისტაოს გულდაგულ გაპრიალებული ვერცხლივით მბზინავ მტევანს შეეხო: – წამოხვალ ჩემთან ერთად?

– ყველგან და ყოველთვის, – მიუგო ტრისტაომ.

– მაშინ, ნავედით.

– ახლავე?

– სწორედ ახლა აჯობებს, – თქვა გოგომ და მორუხომოლურჯო თვალები მიანათა; მერე დაძაბულმა ფიქრმა ზედა, ხორციანი ტუჩი შეუთრთოლა და დაამატა: – შენთვისაც და ჩემთვისაც.

2. პინა

იზაბელი თავის გამჭვირვალე, მარაკუასავით მოყვითალო-მონარინჯისფრო კაბას დასწვდა, მაგრამ არ ჩაუცვამს, როგორც იყო საცურაო სამოსში, ისევე გამოემართა სანაპიროდან, მხოლოდ თხელი ტყავის თეთრ სანდლებში წაუყარა ფეხი და ცნობილ, შავ-თეთრ ზოლებად დაკლაკნილ სასეინო ბილიკს გაუყვა ავენიდა-ატლანტიკის გასწვრივ. დაკეცილი კაბა და პირსახოცი ისე ედო მოხრილ მარცხენა მკლავზე, ვიღაც გამვლელი დაჟინებითაც კი მიაცქერდა, ეტყობა იმის იმედით, ეგებ ამ ჭრელ საფენებში გამოხვეული ჩვილის სახეც დავინახო. შავი ჩალის ქუდი, თითქოს ჟენიპაპუს ნაყოფის წვენით შეღებილი, მფრინავი თეფშით მიიწვინებდა ჰაერში ტრისტაოს წინ და ოკეანიდან მონაბერი ზღვაური ლენტის ბოლოებს უფრიალებდა. იმაზე უფრო სწრაფად, თანაც სპორტული ნაბიჯით მიაბიჯებდა, ვიდრე ბიჭი წარმოდგენდა და რომ არ ჩამორჩენოდა, თვითონაც მოუწია ფეხის გვარიანად აჩქარება. წესრიგზე საკუთარი წარმოდგენების კარნახით, თავს ძალა დაატანა და მაინც გადაიცვა ქვიშაანებებული მაისური წარწერით ეული ვარსკვლავი; ბუჩქის ქვეშ მიმალული